

Regiono bibliotekų specialistų kvalifikacijos tobulinimas: 2021 m. rezultatai ir 2022 m. kvalifikacinės veiklos kryptys

---

PAULINA SPRINDŽIUKAITĖ, VYRESN. METODININKĖ

DR. SIMONA JUZĖNIENĖ, VYR. METODININKĖ REGIONINEI VEIKLAI

ŠIAULIŲ REGIONO BIBLIOTEKŲ TARYBOS POSĖDIS

2021-10-21

2021 m. kvalifikacijos tobulinimo apžvalga

2021 m. pagrindinės kvalifikacijos tobulinimo kryptys:

- Medijų ir informacinis raštingumas
- Projektų rengimas
- IKT
- Komunikacija, informacijos rengimas
- Renginių organizavimas
- Kraštotyra, kultūros paveldas
- Bibliotekos ištekliai
- Darbas su negalią turinčiais asmenimis
- LIBIS

2021 m. kvalifikacijos tobulinimo apžvalga

---

24 organizuoti ŠAVB mokymai (tik 1 – auditoriniai)

681 dalyvių (597 SVB ir 84 mokyklų bibliotekininkai)

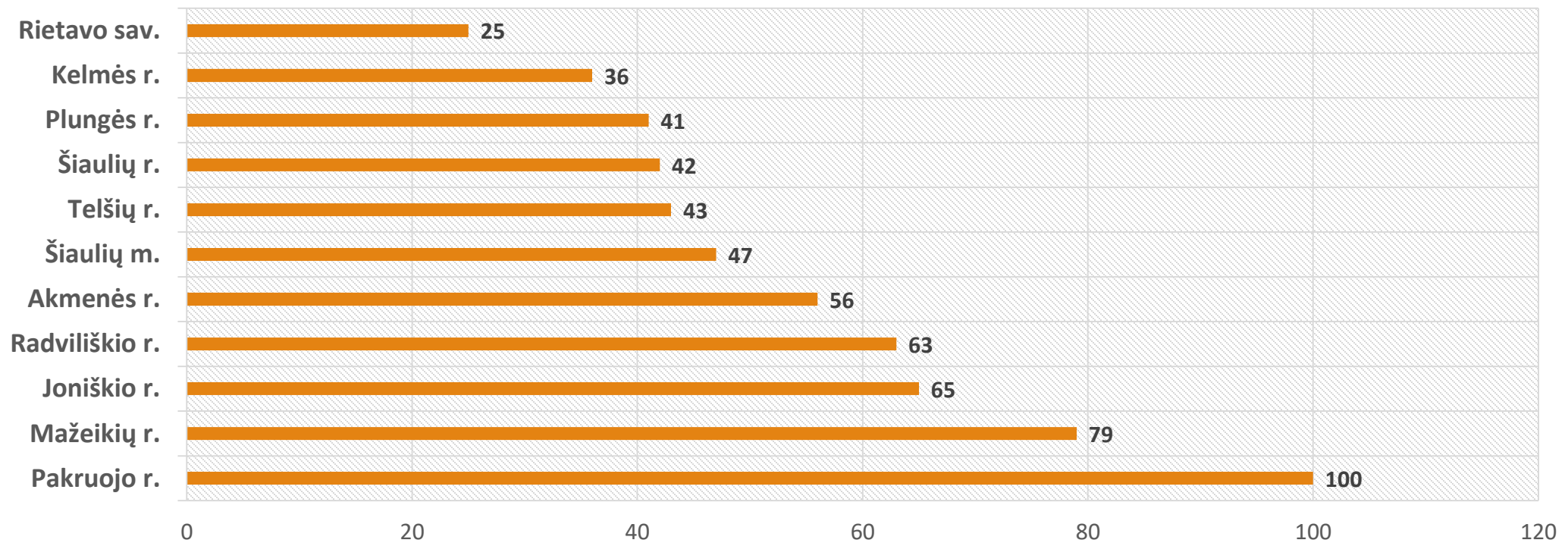
ŠAVB mokymų programų vertinimo vidurkis – 9,5

2021 m. populiariausi mokymai pagal dalyvių skaičių:

1. Lietuvos kultūros tarybos projektų rengimas: teorijos ir praktikos integralumas (172)
2. Darbo su LIBIS sistema mokymai (113)
3. Kultūros paveldo kolekcijų atnaujinimas ir objektų atranka skaitmeninimui (90)

2021 m. kvalifikacijos tobulinimo apžvalga

SVB aktyvumas ŠAVB organizuotuose mokymuose, dalyvių sk.

2022 m. kvalifikacijos tobulinimo krypčių ir priemonių planas sudarytas remiantis:

- ŠAVB atliktais regiono bibliotekų tyrimais ir jų rezultatais;
- ŠAVB mokymų vertinimų apklausoje įvardintais poreikiais;
- Bibliotekų plėtros strateginėmis kryptimis 2016-2022 metams (LR Kultūros ministerija);
- Bendromis bibliotekų veiklos vystymosi tendencijomis.

2022 m. siūlomos šios prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo kryptys:

---

1. Medijų ir informacinis raštingumas.
2. Renginių organizavimas.
3. Skaitymo skatinimas.
4. Socialinių tinklų valdymas ir komunikacija.
5. Kraštotyrinės veiklos aktualizavimas.
6. Darbas su negalią turinčiais asmenimis.
7. Darbas su jaunimu.

1. Medijų ir informacinis raštingumas

- a) [„Medijų ir informacinio raštingumo ugdymo modelis viešosiose bibliotekose“](#)
(Beinoriūtė, Kundrotaitė, 2020)
- b) Bibliotekų plėtros strateginės kryptys 2016-2022 metams nurodo, kad *„turėdamos patirties ir kompetencijų, turtingą mokymosi aplinką, bibliotekos galėtų tapti **visuomenės medijų ir informacinio raštingumo ugdymo koordinatorėmis, aktyviomis mokymo(si) dalyvėmis, gebančiomis derinti skirtingas mokymo(si) formas, integruoti medijų ir informacinio raštingumo ugdymą į formalųjį ir neformalųjį švietimą“***
- c) Šiaulių regiono mokyklų bibliotekininkų vykdomų MIR ugdymo veiklų tyrimas (2021) parodė, kad 63 proc. respondentų kvalifikacijos tobulinimo renginius MIR tema laiko aktualiais ir reikalingais.

MIR krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) Medijų ir informacinio raštingumo konferencija
- b) Medijų raštingumo mokymo programa regiono bibliotekų specialistams (Moodle nuotoliniai mokymai, parengti remiantis AVBA sukurta metodine „Medijų raštingumo“ medžiaga).
- c) Stalo žaidimas „Populistas“: jaunimo kritinio mąstymo ugdymas. Metodikos pristatymas ir perdavimas regiono bibliotekoms.

2. Renginių organizavimas

- a) 2021 m. ŠAVB mokymų vertinimų apklausoje dalyviai išsakė poreikį tobulinti savo edukacinių, kultūrinių renginių (parodų) organizavimo įgūdžius.
- b) Tyrimo „Šiaulių regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų virtualių renginių turinio analizė: gerosios praktikos pavyzdžiai“ respondentai kaip itin reikalingą temą įvardijo susipažinimą su kitų bibliotekų sėkmingais virtualių renginių pavyzdžiais (90 proc. respondentų), 70 proc. respondentų reikėtų pagilinti žinias virtualių edukacinių užsiėmimų ir renginių organizavimo tema.

Renginių organizavimo krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) Renginių organizavimo mokymo programa regiono bibliotekų specialistams
- b) Mentorystės, teorinių mokymų aspektas tęstiniame „Kiemų“ projekte.

3. Skaitymo skatinimas

- a) Dar 2020 m. regiono bibliotekų specialistai išsakė poreikį šioms su skaitymu susijusioms kvalifikacijos tobulinimo temoms: darbas su vaikais ir jaunimu, grožinė literatūra, IKT panaudojimas bibliotekų veikloje, kurios nebuvo pilnai įgyvendintos per 2021 metus.
- b) ŠAVB vykdyto tyrimo „Šiaulių regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų virtualių renginių turinio analizė: gerosios praktikos pavyzdžiai“ metu taip pat išryškėjo, jog socialiaame tinkle „Facebook“ skelbiami įrašai skaitymo skatinimo tema nesulaukia ypač didelio vartotojų įsitraukimo, o rengtos virtualios literatūrinės parodos – tipiškiausias skaitymo skatinimo būdas – taip pat vartotojams nėra patrauklios.

Skaitymo skatinimo krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) IKT taikymas skaitymo skatinimo veikloje (įvairios mokymo programos, pvz. komiksų kūrimas, viktorinų, žaidimų kūrimas ir kt.)
- b) Gerųjų IKT taikymo skaitymo skatinimo veikloje pavyzdžių apžvalga
- c) Paskaitų / apžvalgų ciklas literatūrologijos temomis (doc. dr. Dalia Jakaitė, vyr. metodininkė

literatūrinei, skaitymo skatinimo veiklai ir humanitariniams moksliniams tyrimams):

- *Naujausios poezijos knygos Lietuvoje: šiuolaikinė lietuvių poezija, naujausi vertimai, tradicijos atgarsiai ir šiuolaikinis skambėjimas, kalbos ir emocijos tendencijos.*
- *Naujausios mažosios prozos knygos Lietuvoje: apsakymų klasika ir trumpųjų istorijų šiandiena, lietuvių ir užsienių autorių proza, tematikos ir pasakojimo tendencijos.*
- *Šiuolaikinis lietuvių romanas: greitas veiksmas ir lėtas pasakojimas, socialinės tikrovės ir mąstymo realijos.*
- *Naujausi dramaturgijos leidiniai ir šiuolaikinis lietuvių teatras: teminės, stilistinės, vertybinės tendencijos.*
- *Naujausi kultūros bei literatūros kritikos leidiniai: profesinis ir gyvenimiškas aktualumas.*
- *Šiuolaikinis žvilgsnis į literatūros klasiką.*

4. Socialinių tinklų valdymas ir komunikacija

- a) 2020 m. ŠAVB vykdyto tyrimo „Šiaulių regiono bibliotekų veiklos karantino metu“ rezultatai parodė, kad 74 proc. respondentų norėtų mokymų apie medijų, socialinių tinklų panaudojimo galimybes informacijos apie virtualias bibliotekų paslaugas sklaidai, vartotojų pritraukimui.
- b) ŠAVB vykdyto tyrimo „Šiaulių regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų virtualių renginių turinio analizė: gerosios praktikos pavyzdžiai“ rezultatai parodė, kad 2020 m. pastebimas ryškus filialų feisbuko paskyrų sukūrimo šuolis reikalauja atskiro atidesnio žvilgsnio į jų skelbiamą informacijos turinį ir jos pateikimo būdus (pvz., didelė dalis išorinės informacijos, neformalus bendravimas su vartotojais, per didelį įrašų skaičių per dieną ir kt.).

Socialinių tinklų valdymo ir komunikacijos krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) Efektyvios komunikacijos socialiniuose tinkluose mokymų programa (socialinių tinklų naudojimas ir valdymas, komunikacija su vartotojais, vartotojų įtraukimas, įrašų kūrimas ir kt.)
- b) Tyrimo „Šiaulių regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų virtualių renginių turinio analizė: gerosios praktikos pavyzdžiai“ pristatymas SVB filialų darbuotojams (pagrindinių rezultatų ir išvalgų pristatymas, gerųjų / blogųjų pavyzdžių pateikimas ir analizė).

5. Kraštotyrinės veiklos aktualizavimas

- a) 2021 m. ŠAVB vykdyto tyrimo „Šiaulių regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų virtualių renginių turinio analizė: gerosios praktikos pavyzdžiai“ rezultatai atskleidė **kraštotyros, kultūros paveldo ir etninės kultūros temų potencialą** paskatinti didesnę vartotojų įsitraukimą. Nors šios temos nėra tarp dominuojančių temų ir įrašų bei virtualių renginių kuriama pakankamai mažai, tačiau įrašai kraštotyros tema sulaukia daugiausiai vartotojų įsitraukimo.
- b) Naujausias „Šiaulių regiono bibliotekų vykdomo suskaitmeninto kultūros paveldo objektų turinio įveiklinimo“ tyrimas parodė dvi aiškias kliūtis, su kuriomis susiduria regiono bibliotekos įveiklindamos kultūros paveldo objektų turinį: tai kultūros paveldo objektų trūkumas ir žinių apie technines galimybes ir įrankius tokio turinio pristatymui trūkumas.

Kraštotyrinės veiklos aktualizavimo krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) 2021 m. lapkritį – respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Quo vadis, kraštotyra?“
- b) Šiuo metu ŠAVB organizuojami mokymai:
  - *Kultūros paveldo kolekcijų atnaujinimas ir objektų atranka skaitmeninimui. Asmens duomenų, autorių ir gretutinių teisių apsauga*
  - *Edukacija bibliotekoje „Epaveldas: mokslui, darbui ir laisvalaikiui“*
  - *Virtualių parodų rengimo galimybės panaudojant skaitmeninį turinį*
  - *Stažuotė - Kaip dirbti su Skaitmeninimo centro įranga: neigiamų skenerių, skenerių Bookeye*

6. Darbas su negalia turinčiais asmenimis

- a) 2020 m. ŠAVB mokymų vertinimo apklausų duomenys rodo, kad regiono bibliotekų specialistams aktualios psichologijos žinios, tarp kurių yra ir bendravimo su psichinę negalią turinčiais asmenimis gebėjimai.
- b) Bibliotekų plėtros strateginėse kryptyse 2016-2022 metams nurodomas uždavinys – *„užtikrinti gyventojų socialinės atskirties mažinimą bei žmonių su negalia socialinę integraciją, didinant bibliotekų elektroninio turinio, virtualių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą“*.

Darbo su negalią turinčiais asmenimis krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) Demencijos prevencijos priemonių rinkinys „Prisiminimų beieškant“: metodinė priemonė, paslaugos išbandymas, teoriniai mokymai ir kt.

7. Darbas su jaunimu

- a) 2021 m. ŠAVB mokymų vertinimo apklausoje buvo išsakytas poreikis įgyti žinių apie veiklas paaugliams (kaip juos sudominti biblioteka, knyga).

Darbo su jaunimu krypties kvalifikacijos tobulinimo priemonės:

- a) Tarptautinio projekto „Youth is Stranger than Fiction“ mokymai regiono bibliotekų specialistams.
- b) Tarptautinio projekto „Dungeons and Librarians: the Quest for Gamified Reading“ Promotion in Youth“ mokymai regiono bibliotekų specialistams.